Kadernota
Integrale Veiligheid
2015-2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

1.1. Missie, Visie en Strategische doelstelling 3

1.2. Het integrale veiligheidsbeleid 3

1.3. Middelen 3

1.4. Leeswijzer 4

2. Totstandkoming van kadernota 4

2.1. Kernbeleid Veiligheid 4

2.2. Belangrijke veiligheidspartners 4

2.3. Regionale samenwerking 6

3. Veiligheidsanalyse gemeente Haren 7

3.1. Veilige woon- en leefomgeving 7

3.2. Bedrijvigheid en veiligheid 8

3.3. Jeugd en veiligheid 9

3.4. Fysieke Veiligheid 11

3.5. Integriteit en Veiligheid 11

4. Prioriteiten en doelstellingen 12

1. Inleiding

1.1. Missie, Visie en Strategische doelstelling

De gemeente Haren vindt een veilige woon- en leefomgeving voor haar dorpen en wijken belangrijk. Een leefbare omgeving die niet alleen daadwerkelijk veilig is (objectieve veiligheid), maar ook een gemeente waar de inwoners zich veilig voelen (subjectieve veiligheid). Veiligheid is immers een kerntaak voor de gemeente. De inwoners van Haren geven de leefbaarheid in de buurt een rapportcijfer van 7,8 (veiligheidsmonitor 2013). Zij waarderen hun buurt daarmee hoger dan in provincie Groningen gemiddeld (7,4). Het is de strategische doelstelling van de gemeente Haren om dit rapportcijfer in samenwerking met haar veiligheidspartners vast te houden en mogelijk te verbeteren.

1.2. Het integrale veiligheidsbeleid

De Gemeentewet geeft aan dat de burgemeester belast is met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Dit betekent dat de gemeente de regie heeft over het lokale integrale veiligheidsbeleid. Om deze regierol succesvol uit te kunnen voeren is een integraal veiligheidsbeleid onmisbaar. Daarnaast bepaalt artikel 38b van de politiewet dat de gemeente eens in de vier jaar veiligheidsdoelen moet formuleren. Ook hierin voorziet het integraal veiligheidsbeleid.

Het integraal veiligheidsbeleid bestaat uit twee aspecten. Allereerst de voorliggende kadernota Integrale Veiligheid. Dit document is een vervolg op de vorige kadernota en heeft een looptijd van 2015– 2018. De kadernota is bedoeld voor de eigen organisatie, de veiligheidspartners en de gemeenteraad van Haren. De looptijd sluit aan op de zittingstermijn van de raad. De kadernota Integrale Veiligheid is een strategisch document, waarin beschreven wordt waar de komende jaren in het veiligheidsbeleid de nadruk ligt. De kadernota:

- geeft inzicht in de veiligheidssituatie binnen de gemeente;
- doet een voorstel aan de raad over welke thema's de prioriteiten zijn voor de komende jaren
- stelt daarbij de doelen voor de komende periode

De kadernota wordt vastgesteld in de lokale driekhoek en door de raad.

Naar aanleiding van deze kadernota wordt een veiligheids- en uitvoeringsplan geschreven. Dit is het tweede aspect van het Integraal veiligheidsbeleid. Dit is een operationeel document, dat beschrijft hoe de gemeente de geprioriteerde thema's wil gaan aanpakken. Het veiligheids- en uitvoeringsplan wordt eens in de twee jaar geactualiseerd en vastgesteld door de lokale driehoek en het college van B&W.

1.3. Middelen

Om uitvoering te geven aan het integraal veiligheidsbeleid heeft de gemeente Haren 0.89 fte beschikbaar. Daarnaast is er een bedrag van € 15.000,- beschikbaar voor de ontwikkeling van het integraal veiligheidsbeleid. Uit dit budget betaalt de gemeente onder andere de bestuurlijk functionaris in het veiligheidshuis, slachtofferhulp, juridische ondersteuning bij het tijdelijke huisverbod en de veiligheidsmonitor.

1.4. Leeswijzer

Hoofdstuk twee beschrijft de totstandkoming van de kadernota Integrale Veiligheid. De gebruikte methodiek (kernbeleid veiligheid) en de belangrijkste veiligheidspartners komen aan bod. Hoofdstuk drie bestaat uit de veiligheidsanalyse. Deze beschrijft op basis van kwantitatieve informatie de huidige stand van zaken. Waar mogelijk en nodig is dit aangevuld met kwalitatieve informatie. De veiligheidsanalyse maakt duidelijk welke thema's prioriteit behoeven. Om deze kadernota goed leesbaar te houden, hebben we gekozen voor een duidelijke afbakening. Dit betekent dat per veiligheidsveld alleen de veiligheidsthema's die focus behoeven aan bod komen. De gehele veiligheidsanalyse is uiteraard aanwezig en middels een onderlegger voor u beschikbaar. Dit wil overigens niet zeggen dat de thema's die niet aan bod komen in deze kadernota geen aandacht krijgen binnen de gemeente. Op deze thema's zet de gemeente de huidige beleidslijn voort. Gezien de beperkte middelen en menskracht moet de gemeente wel keuzes maken als het gaat om een focus in het beleid. Hoofdstuk 4 geeft op basis van de veiligheidsanalyse de prioriteiten weer en formuleert de doelstellingen.

2. Totstandkoming van kadernota

2.1. Kernbeleid Veiligheid

De kadernota is opgesteld aan de hand van de handreiking kernbeleid veiligheid van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) . Het kernbeleid omvat vijf veiligheidsvelden:

- Veilige woon- en leefomgeving
- Bedrijvigheid en veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Integriteit en veiligheid

Met elkaar vormen deze vijf velden het integrale veiligheidsterrein. Binnen de verschillende velden worden diverse veiligheidsthema's onderscheiden. Per veiligheidsthema is een analyse gemaakt op basis van cijfers van de Politie, de GGD, de landelijke veiligheidsmonitor en de gemeente. Waar mogelijk vergelijken we de huidige cijfers met eerdere jaren. Helaas is dit bij de veiligheidsmonitor vaak niet mogelijk, omdat in 2012 de vraagstelling is veranderd. In die gevallen zijn de cijfers niet afgezet met de voorgaande jaren. Om de cijfers toch in perspectief te kunnen plaatsen zijn deze cijfers vergeleken met de cijfers van Noord-Nederland.
De kwantitatieve gegevens zijn aangevuld met kwalitatieve gegevens afkomstig uit gesprekken met veiligheidspartners.

2.2. Belangrijke veiligheidspartners

De uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid doet de gemeente samen met haar veiligheidspartners. Om deze reden zijn de belangrijke veiligheidspartners ook betrokken bij de totstandkoming van deze kadernota. Met hen is teruggeblikt op de afgelopen periode, gesproken over de huidige situatie en de toekomst. Waar relevant is deze kwalitatieve informatie verwerkt in deze kadernota.

De gemeente Haren heeft haar veiligheidspartners dicht bij zich. Er zijn korte lijntjes met bijvoorbeeld de politie. Daarnaast heeft de gemeente met de veiligheidspartners een nauwe samenwerking waarbij regelmatig overleg plaatsvindt. Bij problemen op het gebied van openbare orde en veiligheid weten de partners elkaar makkelijk te vinden

en maken zij snel praktische afspraken gericht op de oplossing van dat specifieke probleem. Gemeente en partners signaleren doorgaans dezelfde ontwikkelingen die aandacht behoeven. De belangrijkste partners waarmee de gemeente samenwerkt zijn:

Politie
De politie is een partner van de gemeente, die de gemeente veelvuldig ondersteunt in het uitvoeren van haar taken op het gebied van veiligheid. De politie is belast met de handhaving van de openbare orde. De politie werkt met meerjarige strategische plannen en operationele jaarplannen. Een goede afstemming tussen de gemeente en de politie is noodzakelijk om te voldoen aan een soepel verlopende uitvoering van het veiligheidsbeleid. Uitgangspunt is dat het gemeentelijke beleid de basis vormt voor het politiebeleid. Het politiekorps dat in de gemeente Haren actief is, is het basisteam Groningen Zuid. Het is onderdeel van de regionale eenheid Noord Nederland.

Brandweer
Sinds 1 januari 2014 zijn de gemeentelijke brandweerkorpsen in de regio Groningen opgegaan in de Veiligheidsregio Groningen. De brandweer staat 24 uur per dag klaar om haar taken uit te voeren. Naast de repressieve taken heeft de brandweer ook preventieve taken: het voorkomen van brand. Verder heeft de brandweer een taak in het bevrijden van verkeersslachtoffers, het verrichten van werkzaamheden bij stormschade of ander natuurgeweld en het bestrijden van ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn vrijgekomen.

Torion
Torion is de welzijnsorganisatie binnen de gemeente Haren. Deze organisatie zet zich middels verschillende activiteiten in voor het welzijn van jong en oud en draagt daardoor bij aan een leefbaar Haren. De veiligheidspartner zijn met name de jeugdwerkers van Torion. Zij staan in contact met de jeugd en weten wat er speelt binnen deze doelgroep.

Inwoners
De beleving van inwoners van veiligheid en veiligheidsproblemen speelt een belangrijke rol bij de totstandkoming van het integraal veiligheidsbeleid. De statistieken kunnen vertellen dat de gemeente veilig is, maar dat betekent nog niet dat de inwoners zich daadwerkelijk veilig voelen. De gemeente Haren laat elke twee jaar een veiligheidsmonitor (enquête) uitvoeren, om inzicht te krijgen in de veiligheidsbeleving van haar inwoners. Deze cijfers zijn gebruikt voor de veiligheidsanalyse. De inwoners van Haren hebben ook zelf een verantwoordelijkheid als het gaat om veiligheid. Van hen verwachten wij dat zij zich houden aan de regels en op een fatsoenlijke wijze met elkaar omgaan. Daarnaast is het belangrijk dat zij elkaar ook durven aan te spreken op ongewenst gedrag.

Openbaar Ministerie
Het Openbaar Ministerie (OM) richt zich in het bijzonder op de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Voorkomen is beter dan bestrijden en dat maakt overleg en afstemming met het OM wenselijk.

Overige partners
Naast de partners die dicht bij de gemeente staan en eigenlijk logischerwijs bij integrale veiligheid zijn betrokken, is samenwerking met meer partners noodzakelijk. Met onder meer de volgende partners heeft de gemeente contact op het gebied van veiligheid:

- Bureau Halt
- Onderwijsinstellingen
- Woningcorporaties
- Veiligheidshuis Groningen
- Buurt- en dorpsverenigingen
- Ouderenbonden
- Ondernemend Haren
- GGD
- Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG)
- Andere Groninger gemeenten/ VGG

2.3. Regionale samenwerking

Op regionaal niveau is er het beleidsplan Veiligheid 2015 – 2018 Noord Nederland. Hierin staan gemaakte afspraken op een aantal gezamenlijke prioriteiten van de 59 gemeenten van Noord Nederland. Alle gemeenten hebben hun prioriteiten kunnen doorgeven. De prioriteiten die het meest zijn genoemd, zijn vervolgens gecombineerd met de prioriteiten uit de gemeenschappelijke veiligheidsagenda. Dit is een landelijke veiligheidsagenda vastgesteld op 30 juni 2014. Dit heeft geresulteerd in vijf prioriteiten voor Noord Nederland. Dit zijn:

- jeugd en veiligheid;
- geweld (veilige publieke taak);
- woninginbraken;
- grootschalige incidenten en evenementen;
- georganiseerde criminaliteit.

Bovenstaande prioriteiten vervangen niet de eigen veiligheidsprioriteiten van de gemeente Haren. Het zijn onderwerpen die regionaal extra aandacht vragen en waarop de gemeenten in Noord Nederland gaan samenwerken. In het regionaal beleidsplan 2015-2108 staat ook aangegeven dat wat lokaal kan, lokaal blijft en wat regionaal beter kan, regionaal wordt opgepakt. Voor de gemeente betekent dit dat op een onderwerp zoals woningbraken geprofiteerd kan worden van de resultaten van een regionale aanpak.

3. Veiligheidsanalyse gemeente Haren

De veiligheidsanalyse onderscheidt in totaal vijf veiligheidsvelden, die met elkaar het integrale veiligheidsterrein van gemeenten vormen. Het gaat om de volgende veiligheidsvelden: (1) Veilige woon- en leefomgeving; (2) Bedrijvigheid en veiligheid; (3) Jeugd en veiligheid; (4) Fysieke veiligheid; (5) Integriteit en veiligheid. Binnen deze veiligheidsvelden worden veiligheidsthema's onderscheiden.

Over alle veiligheidsthema's is een analyse uitgevoerd. Deze volledige analyse is voor u beschikbaar middels een onderlegger. De veiligheidsanalyse maakt duidelijk welke thema's extra aandacht nodig hebben en dus prioriteit verdienen. Deze thema's be-

handelen we in deze kadernota. Ook een aantal thema's die niet logischerwijs uit de veiligheidsanalyse voortvloeien hebben een plek in deze kadernota. De brandweer is opgegaan in de veiligheidsregio Groningen. Omdat dit een nieuwe werkwijze betekent, verdient ook brandveiligheid extra aandacht. De gemeenteraad heeft aangegeven verkeersveiligheid een belangrijk thema te vinden. Verkeersveiligheid maakt deel uit van het verkeersbeleid van de gemeente Haren. De hoofdlijnen van dit beleid staan verwoord in het Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan (GVVP) dat in 2013 is vastgesteld door de raad. In dit GVVP staan zowel objectieve als subjectieve verkeersknelpunten opgenomen. Om deze reden behandelt deze kadernota dit onderwerp verder niet. Tenslotte heeft de gemeente Haren een AZC op het terrein Onnenstaete in Onnen verwelkomd. Het is verstandig om wel stil te staan bij eventuele veiligheidsrisico's, met name op het gebied van maatschappelijke onrust.

3.1. Veilige woon- en leefomgeving

Sociale kwaliteit

Haren heeft een relatief veilige woon- en leefomgeving. Harenaren voelen zich ook veiliger in hun eigen buurt dan 2 jaar geleden. De schaalscore voor sociale cohesie ligt met een 6,5 even hoog als het cijfer voor sociale cohesie in de rest van Noord-Nederland. De indicator voor wat betreft sociale overlast is een samenvoeging van de ervaren overlast van groepen jongeren, drank- en drugsgebruik en mensen die op straat lastig worden gevallen. Hoe lager de score, hoe minder overlast er wordt ondervonden. De indicator is 0,8. Dit is relatief laag, de rest van de provincie scoort een 1,6.

In Haren bestaat het overgrote deel van de sociale overlast uit woonoverlast en burengerucht. Het percentage Harenaren dat een beetje tot veel overlast ervaart van buurtbewoners ligt op 10,3%. Dit is overigens nog wel lager dan het percentage in Noord-Nederland (18,4%). Het aantal incidenten woonoverlast is in 2013 toegenomen. Dit is voor een groot deel toe te schrijven aan enkele adressen die al jarenlang voortdurend betrokken zijn bij onderlinge ruzies of andere problemen.

Huidige aanpak

Woonoverlast meldingen komen vaak bij de politie binnen. Afhankelijk van de situatie wordt er een interventie gekozen. Zo wordt waar nodig Buurtbemiddeling ingeschakeld. Echter, het komt voor dat de problematiek te complex is voor buurtbemiddeling. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van GGZ problematiek. In deze gevallen wordt gekeken naar een andere passende interventie. Indien nodig wordt dan een andere aanpak gekozen. Door de veranderingen in het sociaal domein werkt de gemeente nu met zogenaamde wijkteams. Het wijkteam bespreekt met alle betrokken partners de casus en probeert zo een oplossing te vinden.

Vermogensdelicten

De vermogensdelicten in Haren zijn de afgelopen 5 jaar sterk gestegen. Het meest opvallend is de stijging in 2013 in het aantal woning- en autoinbraken. In vergelijking met 2012 is het aantal auto-inbraken in 2013 verdubbeld en zijn de woninginbraken met ruim 50% gestegen. De cijfers van de veiligheidsmonitor ondersteunen het beeld van de politie. In de veiligheidsmonitor is het percentage respondenten dat aangeeft slachtoffer te zijn geweest van vermogensdelicten gestegen van 8 naar 12%. De woninginbraken vinden verspreid door de hele gemeente Haren plaats, met name omgeving Meerweg, Botanicuslaan, Spinozalaan en Rijksstraatweg. De stijging is voor een

deel toe te schrijven aan veel- en meerplegers. Ook worden regelmatig verdachten aangetroffen uit andere delen van het land. In 2013 is een inbrekersgroep uit het westen van Groningen aangehouden die ook in Haren diverse inbraken heeft gepleegd.

Binnen de gemeente Haren wonen relatief veel ouderen. Het is algemeen bekend dat ouderen regelmatig slachtoffer worden van zakkenrollers, voornamelijk bij pinautomaten en in winkels. Senioren in woonzorgcentra en in de wijken zijn ook kwetsbaar gebleken voor diefstallen middels de zogenaamde “babbeltruc”.

Huidige aanpak
Woninginbraken is één van de landelijke speerpunten van de politie (high-impact-crime) vanwege de geestelijke en soms ook lichamelijke schade die slachtoffers hiervan ondervinden. Daarnaast is het regionaal een prioriteit en ook lokaal is er focus op dit onderwerp. In 2012 heeft de politie een ondersteunend woninginbrakenteam (WIT) opgericht om meer gebruik te maken van expertise van collega’s. Dit team komt eens in de twee weken bij elkaar en levert analyses, stippenkaarten en lijsten met hotshots en hotspots. Het WIT werkt met een top5 veelplegers. In 2013 waren woninginbraken voor het eerst onderdeel van het Donkere Dagen Offensief (DDO). Er is samen met de gemeente geïnvesteerd in preventie. Naar aanleiding van de toename van het aantal woninginbraken heeft een schouw plaatsgevonden. Hiernaast is extra capaciteit ingezet met behulp van het flexteam. Daarnaast wordt door de politie waar mogelijk gebruik gemaakt van social media. Ook maken burgers gebruik van Burgernet. Tenslotte zijn er burgerdiensten gedraaid om de heterdaadkracht te vergroten. Dit houdt in dat Inwoners van Haren zijn gaan patrouilleren in hun buurt en de politie informeerden zodra zij iets signaleerden.

Als het gaat om de babbeltruc wordt er nu gebruik gemaakt van Burgernet en de politie plaatst waarschuwingen via de lokale media.

3.2. Bedrijvigheid en veiligheid

Haren heeft een aantrekkelijk centrum met goede winkelvoorzieningen. Helaas hebben ook deze winkels te maken met winkeldiefstal. Over het algemeen vindt winkeldiefstal plaats in het centrum van Haren. Het gaat vaak om kleding, huishoudelijke artikelen en verzorgingsartikelen. (Lokale) veelplegers maken zich soms schuldig aan dit delict. In 2012 was er een toename van het aantal winkeldiefstallen. Een duidelijke verklaring is hier niet voor. In 2013 was het aantal diefstallen weer op het oude niveau. Hoewel de objectieve cijfers niet alarmerend zijn, geven de winkeliers wel aan dat er een toename is van personen die zich verdacht gedragen en die de ondernemers bezighouden met het oog op mogelijke winkeldiefstal. Dit creëert onveiligheidsgevoelens bij de ondernemers.

Indicator	bron	jaar				
		2009	2010	2011	2012	2013
Incidenten winkeldiefstal	Politie/BVH	15	15	16	22	16
Incidenten winkelinbraak	Politie/BVH	5	3	4	12	5

Huidige aanpak
Als een verdachte van winkeldiefstal wordt aangehouden, wordt in alle gevallen een proces-verbaal opgemaakt. De politie is afhankelijk van de aangiftebereidheid van de

winkelier en het feit of er beveiliging of camera's aanwezig zijn. De politie streeft ernaar altijd bereikbaar te zijn voor de winkeliers, zodat zij zo spoedig mogelijk kan optreden. Daarnaast heeft een aantal ondernemers zich verenigd in een app groep, waarbij ze elkaar waarschuwen voor verdachte personen. De politie organiseert ook informatieavonden voor ondernemers waarbij er aandacht is voor bijvoorbeeld overvaltraining en signalen van oplichting.

3.3. Jeugd en veiligheid

Jeugdoverlast

Jeugdoverlast was een van de belangrijkste prioriteiten in de vorige kadernota. De cijfers laten zien dat dit probleem sterk is teruggedrongen. Het aantal incidenten vandalisme en baldadigheid is bijvoorbeeld de afgelopen jaren sterk gedaald. Waar in 2009 nog 24 incidenten van baldadigheid of vandalisme waren, is dit in 2013 gedaald tot slechts 3 incidenten. De cijfers van de politie worden bevestigd door het percentage burgers dat aangeeft in 2013 slachtoffer te zijn geweest van vandalisme. Dat percentage is van 13 naar 5,2% gedaald. In 2012 is een piek in de jeugdoverlast te zien. Deze piek is te verklaren door Project X.

De jeugdoverlast is nog niet helemaal weg. Jongeren hebben nu eenmaal een plek nodig om samen te komen. De overlast die jongeren veroorzaken uit zich door in een groep rond te hangen, geluidsoverlast, vernielingen en rommel op straat. Incidenteel worden buurtbewoners lastiggevallen. De jeugd van Haren houdt zich graag op rond/in het Boeremapark, de Torenlaan en de Mikkelhorst. Deze aandachtslocaties zijn al jaren in beeld en behouden preventief politietoezicht. Ook jongerenwerk heeft deze locaties goed in beeld en onderneemt actie indien nodig. Dit geldt ook voor de Jeugdsozen Oosterhaar en Glimmen.

Huidige aanpak

Het terugdringen van jeugdoverlast is mede te danken aan een goede samenwerking van de diverse partners. In 2009 is de gemeente Haren samen met de politie en Torion begonnen met de integrale aanpak om de overlast, baldadigheid en vernieling door jeugd aan te pakken. De politie heeft extra ingezet en meer toezicht gehouden met behulp van het flexteam. Ook is met externe financiering een coördinator jeugdoverlast door de gemeente Haren aangesteld. Begin 2011 hebben de gemeente, jongerenwerk, het dorpshuisbestuur van De Groenenberg en het bestuur van jeugdhonk Glimmen een convenant afgesloten met als doel de overlast van jongeren tegen te gaan. In Glimmen ging het toch weer mis, waarna de jeugdsoos is gesloten. Deze gaat nu onder strikte voorwaarden weer open. Ook voor de jeugdsoos in Oosterhaar is een convenant afgesloten. Dit is wel succesvol.

Door het samen optrekken, door elkaar te versterken en duidelijkheid te verschaffen naar de jeugd, is er synergie ontstaan waardoor de overlast tot een aanvaardbaar niveau is teruggebracht. De externe financiering is beëindigd en daarmee de aanstelling van de jeugdoverlastcoördinator ook. Om het werk van de jeugdoverlastcoördinator te borgen is er de stuurgroep overlastcoördinatie. Deelnemers zijn de burgemeester, de wethouder jeugd, de politie, Torion. Deze stuurgroep komt twee keer per jaar bij elkaar en bespreekt de stand van zaken en bepaalt op basis daarvan of er bijstelling nodig is en welke acties daarvoor nodig zijn. Daarnaast brengen jongerenwerk en de politie de jeugdgroepen continu in beeld met de shortlistmethodiek en worden alle aandachtslocaties besproken in het

Jeugd- op-straat (JOS) overleg. Op basis daarvan wordt een interventie gekozen. Dit varieert van het aanspreken van de groepen tot het bieden van individuele begeleiding.

Alcohol- en drugsgebruik
Veel jeugdproblematiek en –overlast gaat samen met alcohol- en/of drugsgebruik. Daarnaast speelt het gezondheidsaspect een grote rol.

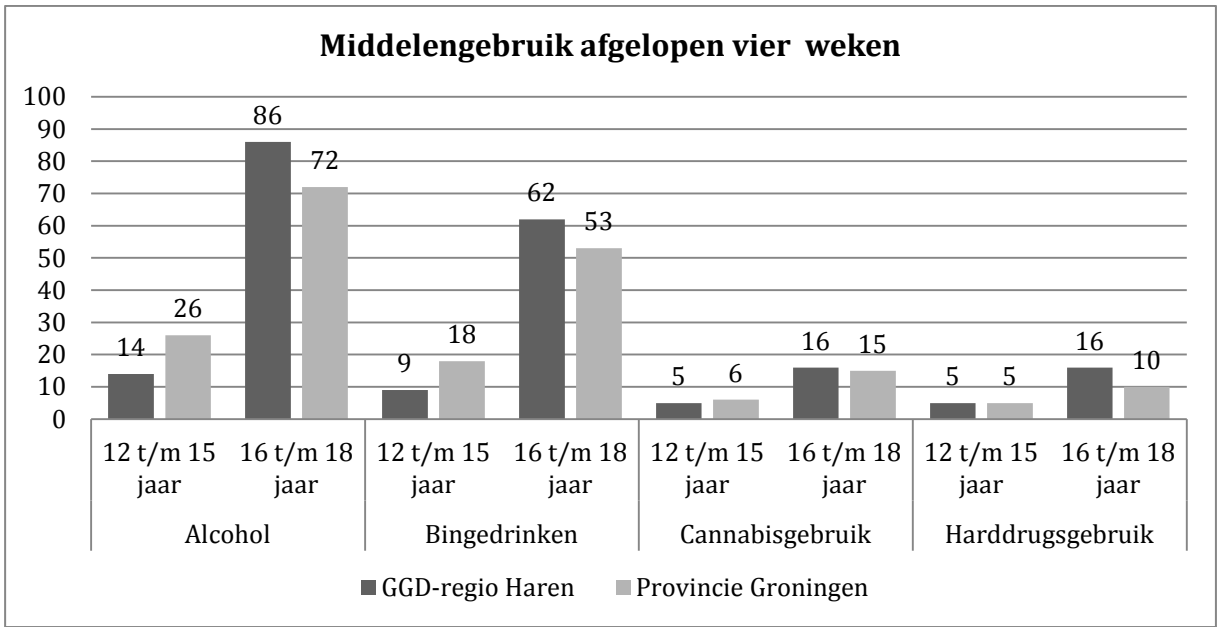

GGD jeugdgezondheidsenquête, 2012

Hoofdlijn problematiek
In Haren is 9% van de 12-15-jarigen binge-drinker. In dit onderzoek wordt onder 'binge-drinkers' verstaan: personen die 5 drankjes of meer per gelegenheid drinken. Dit percentage is het laagst van de overige GGD-regio's in de provincie Groningen. Het percentage binge-drinkers onder 16-18-jarigen ligt op 62%. Dat is het hoogste percentage van alle GGD-regio's in de provincie. Overigens, bij het afnemen van deze enquête lag de leeftijdsgrens voor alcoholverkoop nog op 16 jaar. Eventuele effecten van het verhogen van de leeftijdsgrens naar 18 jaar zijn niet zichtbaar in deze cijfers. In 2010 lag het percentage 16-18 jarige binge-drinkers in 2010 nog op 46%, dit is gestegen tot 62% in 2012. Ook het percentage Cannabis- en harddrugsgebruik ligt in de regio Haren (in de leeftijdscategorie 16 t/m 18 jaar) hoger dat het percentage van de provincie Groningen. Onder een deel van de Harense jeugd zijn bepaalde dance events (buiten de gemeente Haren) zeer populair. Het is bij jeugdwerk bekend dat bij deze gelegenheden harddrugs wordt gebruikt. Er zijn daarnaast signalen bij de politie binnengekomen dat er rondom de scholen ook in drugs wordt gedeald. Het gaat dan met name om softdrugs.

Huidige aanpak
De drank- en horecawet is op 1 januari 2013 veranderd. Op basis hiervan heeft de gemeente Haren een preventie- en handhavingsplan voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet opgesteld. In dit plan staat aangegeven dat bij de aanpak van alcoholgebruik de focus ligt op preventie en toezicht. De preventiefocus ligt op de doelgroep jongeren in relatie tot de negatieve gevolgen van alcoholgebruik op de gezondheid. De

toezichtfocus ligt ook op de doelgroep jeugd, maar dan in relatie tot alcoholverstrekking door supermarkten, slijterijen, koeriersdiensten, horeca, paracommercie en alcoholgebruik in de publieke ruimte. De middelen die de gemeente daarbij inzet zijn educatie, duidelijke regelgeving en controle.
Onlangs is er een brief naar de Harener scholen gestuurd waarbij we aandacht vragen voor het toenemende middelengebruik van de jeugd en de rol die scholen kunnen spelen om dit tegen te gaan door hier actief beleid op te voeren. Dit kan bijvoorbeeld door dit op te nemen het schoolveiligheidsplan. Scholen zijn verplicht om een dergelijk veiligheidsplan te hebben. In de brief is ook gewezen op de mogelijkheden die Verslavingszorg Noord Nederland biedt ten aanzien van voorlichting. In de stad Groningen is een pilot gedraaid waarbij gekeken is naar een integrale aanpak. Gebleken is dat dit middelengebruik in toenemende mate in- en om de school gebeurt. Het benaderen van de school is daarom een belangrijke stap in de aanpak van dit probleem. Ook de politie is alert op dit probleem en steekt veel energie in de aanpak van de mogelijke dealers.

3.4. Fysieke Veiligheid

Brandveilig leven

Het vergroten van de brandveiligheid is een belangrijke taak van de brandweer. Dit doet zij voornamelijk door toezicht op regelgeving. Vanaf 2015 wil de brandweer dit uitbreiden en de werkzaamheden van regelgestuurd verschuiven naar meer risicogestuurd. Dit door mensen ook bewust te maken van onveilige situaties. De brandweer gaat dit doen onder de noemer 'brandveilig leven'. De focus ligt bij de categorie 'woningen'. De brandweer kan bij deze categorie geen toezicht houden aangezien hier geen wettelijke basis voor is. Dit is wel de categorie waar de meeste slachtoffers vallen. Door bewustmaking kan hier veel veiligheidswinst behaald worden. Een manier om dit te doen is door voorlichting over brandveiligheid in woningen aan leerlingen van groep 7 en 8. Kinderen fungeren dan als ambassadeurs voor veiligheid. Een andere doelgroep waar focus op ligt, is die van de ouderen. Door de vergrijzing, de hogere levensverwachting en het kabinetsbeleid zullen ouderen langer thuis blijven wonen. Hierdoor ontstaat het risico dat er meer branddoden zullen vallen. De gemeente Haren is een sterk vergrijzende gemeente en loopt daarmee ook meer risico op een toename van het aantal slachtoffers.

Huidige aanpak

Het brandveilig leven is een nieuw concept van de brandweer. Het vergroten van de brandveiligheid gebeurt in de huidige situatie door toezicht op regelgeving.

3.5. Integriteit en Veiligheid

AZC Onnenstaete

Onnenstaete in Onnen is gewijzigd van een procesopvanglocatie (POL) naar een asielzoekerscentrum (AZC). Het AZC biedt opvang aan maximaal 480 mensen, afkomstig uit verschillende landen (vooral Syrië) en met verschillende gezinssamenstellingen. De inwoners van Onnen reageren overwegend positief op de komst van de asielzoekers en de verandering van de status van een POL naar een AZC. In het dorp worden regelmatig activiteiten georganiseerd voor en samen met bewoners van Onnenstaete. Het college vindt het belangrijk dat dit zo blijft en dat elke vorm van mogelijke maatschappelijke onrust wordt voorkomen, zodat er voor zowel de asielzoekers als de inwoners van Onnen een goede leefsituatie is. Ervaringen elders leren dat een (ogen-

schijnlijk klein) incident gemakkelijk kan escaleren en daarmee onrust kan veroorzaken. Het is daarom belangrijk hierop steeds bedacht te zijn.

Een ander aandachtspunt vormt eventuele radicalisering van bewoners van het AZC. Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen dat dit dreigt te gebeuren in Onnenstaete. Elders is dit wel het geval geweest, daarom is dit landelijk een aandachtspunt en wordt zowel regionaal als nationaal gemonitord.

Huidig beleid
Het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) is verantwoordelijk voor het AZC. Zij monitort voortdurend wat er speelt binnen en rondom het AZC en houdt toezicht. Daarnaast zijn er korte lijnen tussen de gemeente, het AZC en de politie en hebben zij frequent contact met elkaar. Op deze wijze kunnen zij potentiële incidenten vroegtijdig opsporen en actie ondernemen. De inwoners van Onnen zijn hierbij ook een belangrijke partner. Met een vertegenwoordiging van hen is vijf keer per jaar en op afroep een bijeenkomst om de stand van zaken te bespreken. Voor het AZC zelf is ook een calamiteitenplan en een communicatieplan opgesteld.

4. Prioriteiten en doelstellingen

In deze kadernota stellen wij voor onderstaande thema's als prioriteit voor de komende jaren op te nemen:
Vermogensdelicten (onder ouderen)
Het aantal vermogensdelicten is de afgelopen jaren sterk gestegen. Dit is zowel te zien in de politiecijfers als in de slachtoffercijfers. De politie geeft aan dat het algemeen bekend is dat ouderen regelmatig slachtoffer worden van zakkenrollers en dat het een kwetsbare doelgroep is voor diefstallen door middel van de zogenaamde 'babbeltruc'.

Woninginbraken
Het aantal woninginbraken is de afgelopen jaren sterk gestegen. Woninginbraken is al een HIC-thema voor de politie en heeft ook regionaal prioriteit. Ook lokaal willen wij dit prioriteit geven.
Veiligheidsbeleving ondernemers
Hoewel er geen alarmerende cijfers zijn als het gaat om winkeldiefstal, voelen winkeliers zich onveilig. Er zijn verschillende mogelijkheden voor winkeliers om zich te beschermen, zodat het veiligheidsgevoel kan toenemen.

Alcohol- & drugsgebruik onder jongeren.
Het middelengebruik van de jongeren van 16 t/m 18 jaar is de afgelopen jaren gestegen. Het middelengebruik onder jongeren van 16 t/m 18 jaar is in Haren het hoogst, in vergelijking met de overige GGD regio's. Het is aan te raden van dit onderwerp een prioriteit maken. Daarnaast is de leeftijdsgrens voor e verkoop van alcohol opgetrokken naar 18 jaar. Het handhaven van deze leeftijdsgrens dient ook prioriteit te hebben. In het preventie en handhavingsplan van de drank en horecawet 2014 – 2018 heeft de gemeente zowel lange- als korte termijn doelstellingen geformuleerd.

Drugshandel onder jongeren
Er zijn signalen dat er drugshandel plaatsvindt op en rond de middelbare scholen. Dit is een prioriteit, mede omdat te zien is dat het drugsgebruik binnen bepaalde leeftijdscategorie in Haren relatief hoog ligt.

Verkeerveiligheid
In het Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan, welke is vastgesteld door de raad staan zowel objectieve als subjectieve verkeersknelpunten opgenomen. Jaarlijks komt krediet beschikbaar om deze knelpunten te verbeteren.

Brandveilig leven
Gezien de ontwikkeling dat ouderen langer thuis blijven wonen en Haren een sterk vergrijzende gemeente is, neemt de kans op meer branddoden toe. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen, is het belangrijk om deze risicogroep bewust te maken van brandveiligheid. Ook wil de brandweer jeugd beter voorlichten, zodat zij als ambassadeurs kunnen optreden. Dit wil de brandweer gaan doen onder de noemer 'brandveilig leven'.

Onnenstaete
De verandering van de status van een POL naar het AZC betekent dat er in Onnen (maximaal) 480 asielzoekers worden opgevangen. De komst van de asielzoekers wordt positief ontvangen door de inwoners van Onnen. Deze positieve stemming wil de gemeente graag behouden. Het voorkomen van maatschappelijke onrust ten aanzien van het AZC is daarom een prioriteit voor de gemeente.

Bij deze prioriteiten formuleren wij de volgende doelstellingen:
- Afname van het aantal vermogensdelicten
- Een afname van het aantal woninginbraken
- Toename van het veiligheidsgevoel onder winkeliers
- Geen drugshandel meer op en rond de scholen in Haren
- Huidige cijfers jeugdoverlast handhaven
- Geen toename van het aantal branddoden
- Voorkomen van maatschappelijke onrust omtrent het AZC
- Het verminderen van geweld tegen werknemers met een publieke taak

De doelstellingen ten aanzien van het alcoholgebruik onder jongeren en verkeersveiligheid zijn, zoals in deze kadernota verwoord, geformuleerd in beleid dat eerder is vastgesteld door de raad.

Na vaststelling van deze kadernota stelt de gemeente het veiligheids- en uitvoeringsplan op. Dit is een operationeel document, dat weergeeft met welke acties de gemeente de doelstellingen wil gaan bereiken. Het veiligheids- en uitvoeringsplan wordt eens in de twee jaar geactualiseerd en vastgesteld door de lokale driehoek en het college van B&W.